

Elements d'UML propis de l'etapa de disseny

Elements d'UML propis de l'etapa de disseny

- Conceptes generals
- Atributs
- Associacions
- Operacions
- Diagrames de seqüència
- Bibliografia

Conceptes generals: visibilitat

La visibilitat defineix quins objectes tenen dret a consultar i eventualment modificar informació declarada en un diagrama de classes

La visibilitat dels elements d'un diagrama de classes pot influir en els factors de qualitat de l'arquitectura, per això cal establir-la en la seva vista lògica

En UML, la visibilitat s'estableix sobre:

- Atributs d'una classe
- Operacions d'una classe
- Rols d'associacions accessibles des d'una classe

En UML, l'element x definit a la classe C pot ser:

- *Public* (+): qualsevol classe que veu C , veu x
- *Private* (-): x només és visible des de C
- *Protected* (#): x és visible des de C i des de tots els descendents de C (si n'hi ha)

3

Conceptes generals: àmbit

L'àmbit defineix si determinats elements de disseny són aplicables a objectes individuals o a la classe que defineix els elements

En UML, l'àmbit s'estableix sobre:

- Atributs d'una classe
- Operacions d'una classe

En UML, l'element x definit a la classe C pot ser d'àmbit:

- D'instància (no estàtic): x està associat als objectes de C
referència: $obj.x$, essent *obj* una instància de la classe C
- De classe (estàtic): x està associat a C
referència: $C.x$

4

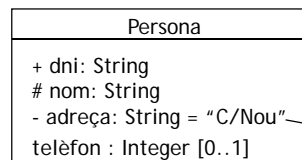
Atributs: sintaxi completa

[visibilitat] nom [: tipus] [multiplicitat] [= valor-inicial] [{propietats}]

Univaluat (per defecte)
Admet valors nuls: [0..1]
Multivaluat: [1..*]
etc.

No les usem en aquesta assignatura

Public (+): qualsevol classe que veu la classe, veu l'atribut
Protected (#): només la pròpia classe i els seus descendents veuen l'atribut
Private (-): només la pròpia classe veu l'atribut

Suposarem que els atributs són privats, a no ser que especifiquem una altra visibilitat

operacions *getter* i *setter*

obtéAdreça(): String
posaAdreça(n: String)

5

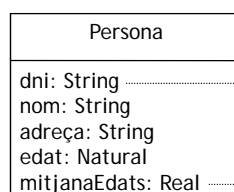
Atributs: Àmbit

Atribut d'instància:

- representa una propietat aplicable a tots els objectes d'una classe.
- cada objecte pot tenir un valor diferent d'aquest atribut.

Atribut de classe:

- propietat aplicable a la classe d'objectes com a tal.
- no és aplicable a les instàncies de la classe.

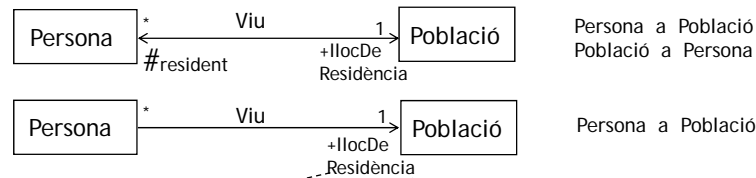

atribut d'instància

atribut de classe

6

Associacions

visibilitat: public, protected, private (com abans)

Suposarem que els rols són privats, a no ser que especifiquem el contrari

Navegabilitat: resultat del procés de disseny

- Indica si és possible o no travessar una associació binària d'una classe a una altra:
 - si *A* és navegable cap a *B*, des d'un objecte d'*A* es poden obtenir els objectes de *B* amb els què està relacionat
 - efecte: *A* té un pseudo-atribut amb la mateixa multiplicitat del rol
- Les associacions no navegables en cap sentit podrien desaparèixer de la vista lògica
 - però les podem deixar si el disseny és incomplet o per motius de canviabilitat (extensibilitat)
- La navegabilitat té un fort impacte en l'avaluació de l'arquitectura

7

Operacions: sintaxi completa

Signatura d'una operació:

[visibilitat] nom *[(llista-paràmetres)]* *[: tipus-retorn]* *[{propietats}]*

No les usem a aquesta assignatura

Public (+): l'operació pot ser invocada des de qualsevol objecte
 Protected (#): pot ser invocada pels objectes de la classe i els seus descendents
 Private (-): només els objectes de la pròpia classe poden invocar l'operació

Suposarem que les operacions són públiques, a no ser que especifiquem una altra visibilitat

Paràmetres d'una operació:

[direcció] nom: tipus *[multiplicitat]* [= valor-per-defecte]

in, out, inout

Valor per defecte

8

Operacions: àmbit

- Operació d'instància:
 - l'operació és invocada sobre objectes individuals
- Operació de classe:
 - l'operació s'aplica a la classe pròpiament dita
 - exemple: operacions constructores que serveixen per donar d'alta noves instàncies d'una classe

Alumne
nom: String edat: Natural
nom?(): String novaAssignatura (nom: String): Boolean <u>alumne (nom: String, edat: Natural)</u> <u>mitjanaEdats(): Real</u>

Operació constructora:

Suposarem que, si no s'indica el contrari, cada classe d'objectes té una operació constructora amb tants paràmetres com atributs té la classe. Si es consideren altres constructores, caldrà definir-ne la seva signatura.

9

Agregats

Un agregat és una col·lecció d'objectes

Sorgeixen en diversos contexts:

- Rols navegables amb multiplicitat més gran que 1
- Operacions que reben o retornen una col·lecció de valors
- Atributs multi-valuats

En tots aquests casos, considerem l'agregat com un conjunt (Set)

- S'hi poden aplicar operacions següents (i només aquestes):

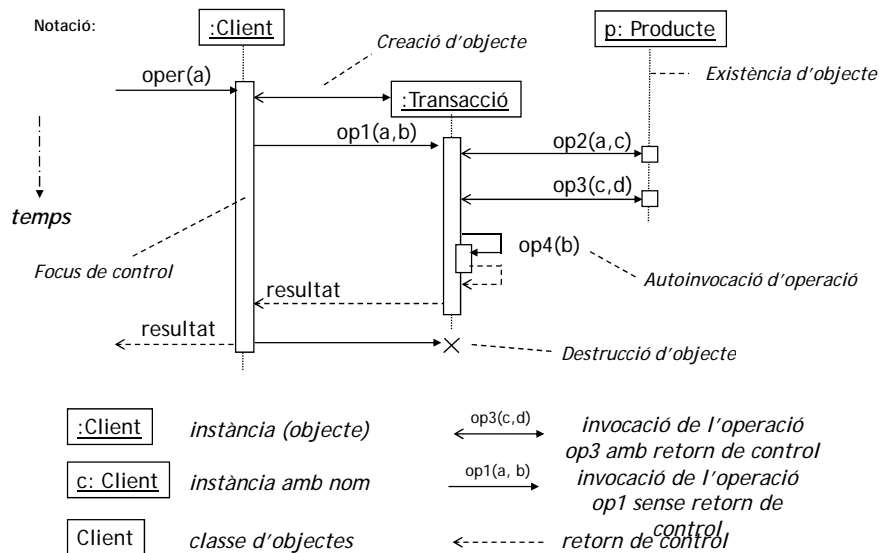
Set(T)
nb(): Enter afegir(x: T) esborrar(x: T) conté(x: T): Bool unió(s: Set(T)) intersecció(s: Set(T))

no fa res si *x* existeix

no fa res si *x* no existeix

10

Diagrames de seqüència: sintaxi completa

11

Diagrames de seqüència: convencions (1)

Noms dels objectes: batejar-los quan calgui per identificar el seu origen

- si són resultat d'una operació, usar el mateix nom en el resultat i en l'objecte
- si s'obtenen recorrent una associació amb multiplicitat 1, usar el nom del rol
- si han arribat com a paràmetres, usar el nom dels paràmetres

Paràmetres de les operacions:

- cal indicar explícitament amb quins paràmetres s'invoquen les operacions

Resultats de les operacions:

- donar nom al resultat si surt en algun altre lloc del diagrama
- també als valors retornats en els paràmetres

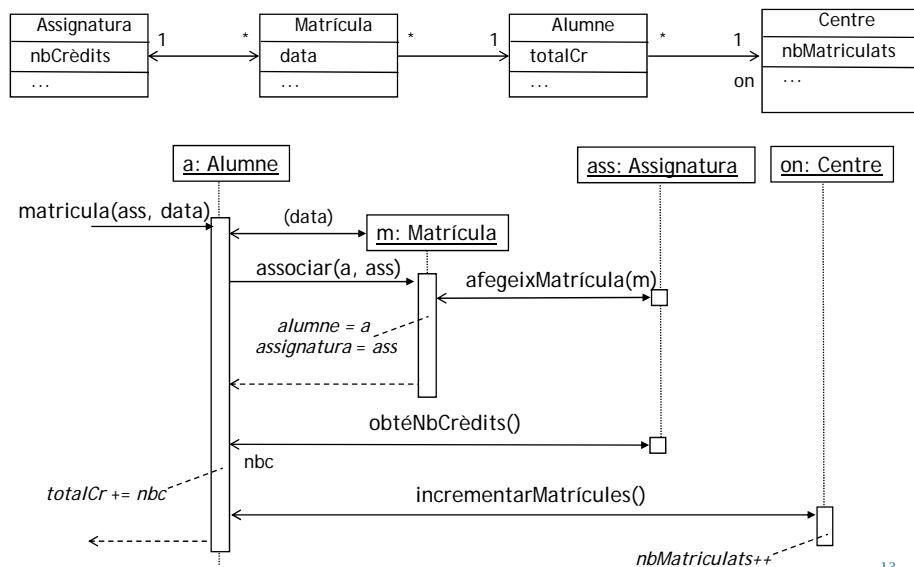
Comentaris:

- no deixar cap aspecte rellevant sense comentar
- en particular, ha de quedar clar:
 - ✓ com es calculen els resultats de les operacions
 - ✓ quins són els valors que es passen com a paràmetres a les operacions creadores
 - ✓ com es modifiquen els valors dels atributs i pseudo-atributs de les classes
- usar noms d'atributs, associacions, etc.
 - ✓ usar sintaxi Java per a operacions aritmètiques

No cal especificar el comportament de les operacions *getter* i *setter*

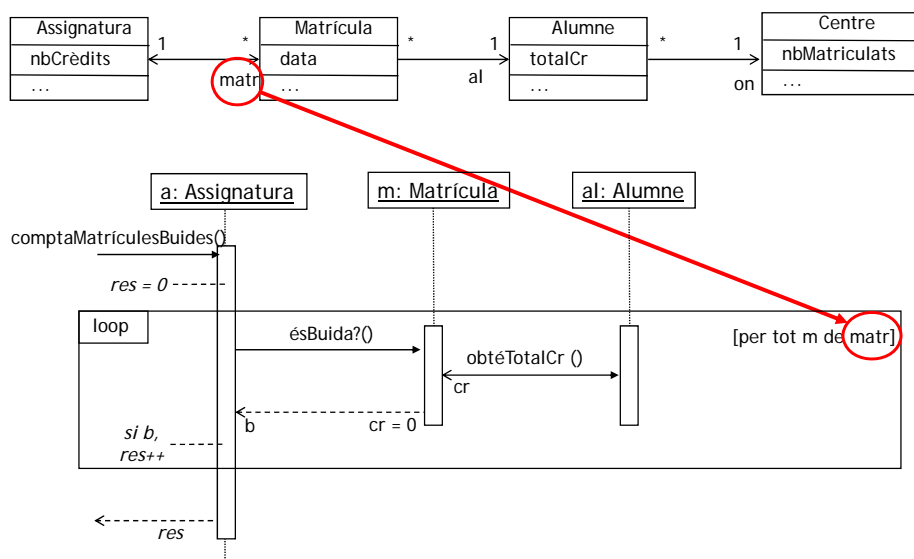
12

Diagrames de seqüència: convencions (2)

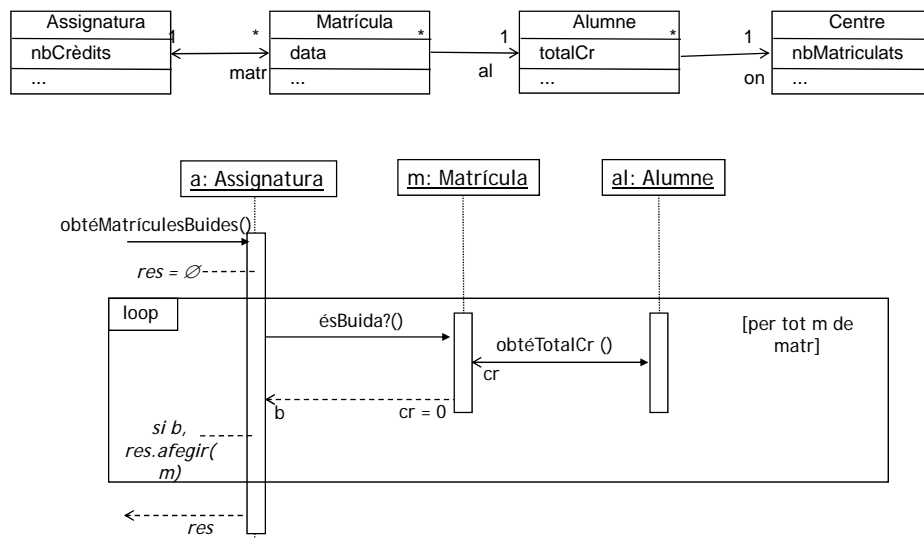
13

Diagrames de seqüència amb agregats (1)

14

Diagrames de seqüència amb agregats (2)

15

Bibliografia

- Larman, C. " *Applying UML and Patterns. An Introduction to Object-oriented Analysis and Design* ", Prentice Hall, 2005, (3ª edició).
- <http://www.uml.org/#UML2.3>
- Meyer, B. " *Object-Oriented Software Construction* ", Prentice Hall, 1997, cap. 3
- Martin, R.C., " *Agile Software Development: Principles, Patterns and Practices* ", Prentice Hall, 2003, caps. 7 i 9.

16